

§ 764

V 27.11.2019, Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruokavaihtoehtojen lisäämisestä leikkipuistoruokailussa

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Ozan Yanarin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että vegaaniruuan osuutta lisätään tulevien kesien leikkipuistoruokailussa.

Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyisten kasvisruokien vaihtamista vegaanisiksi selvitetään tulevaan kesään mennessä. Palvelukeskuksella on leikkipuistoruokailuun soveltuvia vegaanireseptejä valmiina, joten muutoksesta ei aiheutune merkittäviä lisäkustannuksia.

Leikkipuistoissa on päivittäin tarjolla yksi lämminruokavaihtoehto ja se on kaikissa puistoissa sama. Ruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan tarjoiluun hyvin soveltuvista ruuista kuten keittoista, puuroista ja padoista. Viime kesänä kasvisruokapäiviä oli kerran

viikossa eli kesän aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Näistä kaksi oli vegaaniruokia. Ruokailijoita oli kesän aikana yhteensä yli 150 000.

Leikkipuistojen asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuri- taustoiltaan hyvin moninainen. Tämän hetken tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä pieni. Ruokalistan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti ruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan. Kasvisruokien määrää on viime vuosina lisätty.

Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä arvioida ennen laajamittaisia muutoksia. Ruokahävikkiä on yleisesti saatu vähennettyä, mutta palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee edelleen enemmän biojätteeksi. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto käsittelee aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 342

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2019 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 82 587 ja kouluikäisiä 73 935 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 156 792.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palvelun tuottajan yhteistyönä ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli kesällä 2019 kerran viikossa eli 9 kertaa, joista vegaaneja ruokia oli kaksi. Seuraavan kesän leikkipuistoruokalistan suunnittelun kohdalla olemme kartoittaneet vegaaniruokien osuuden lisäämistä. Tämän hetken ruokailija tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu päivän ruoka, jonka määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Leikkipuistoihin toimitettavan kuumien ruokien määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä.

Leikkipuistoruokailun tapahtuessa ulkona ja puisto-olosuhteissa emme pysty huomioimaan mm. erityisruokavalioita tai tarjoamaan useampia vaihtoehtoja vaan kaikissa leikkipuistoissa on tarjolla sama ruoka. Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle ja ruokailuun ei ole ilmoittautumista. Pitkän kokemuksen pohjalta ruokahävikkiä on saatu vähennettyä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuumien ruokien asiakkaalle

heidän omiin astioihin. Ruokavaihtoehtojen lisääminen toisi lisäkustannuksia ja lisäksi jakeluhävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuis-toruokailun kehittämiseen huomioiden ympäristövaikutukset ja muuttuvat ruokatrendit.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Kannattaja: Emma Kari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Jaa-äännet: 2

Pia Kopra, Dani Niskanen

Ei-äännet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 5

Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Äänestyksessä Hannu Oskalan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (jäsenten nimet). Tyhjää äänesti 5.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 27

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuuskäsitteet sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuosituksot. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Leikkipuistoissa tarjottavalla kesäruoalla on Helsingissä pitkä perinne ja leikkipuistoruokailu on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen toimintamalli, johon liittyy runsaasti hyvää mieltä ja sesonkiloonteisuutta ja tästä syystä päivittäin on tarjolla vain yksi varsinainen vaihtoehto. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuritaustoiltaan tänä päivänä hyvin monipuolinen ja laaja-alainen. Lapsilla on myös terveydellisistä syistä noudatettavia erityisruokavalioita. Nämä tuovat omat haasteensa suunnitteluun. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle ja se antaa siten iloa ja energiaa sekä ravintoaineita päivään, mutta huomioi myös muuttuvan ruokakulttuurin.

Leikkipuistojen ruokalista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tarjolla on päivittäin yksi vaihtoehto. Ruokalistaa suunniteltaessa huomioidaan palautteet, joita saadaan esim. leikkipuistojen ohjaajille vuosittain tehtävistä kyselyistä, kaupungin palautejärjestelmän kautta, leikkipuiston ruokalistan yhteydessä olevan QR-koodin kautta sekä kokeiluluontoisesti leikkipuistojen lapsilta Feedbackly-pikapalautejärjestelmän avulla.

Pääosa palauhteesta on tyytyväistä tai erittäin tyytyväistä. Palauhteissa lisää toivotaan kasvisruokaa ja vegaaniruokaa, mutta myös lihaa ja kalaa sisältävien ruokien lisäämistä sekä ajoittain tuttua perinteistä, kuten lihaa sisältävää hernekeittoa tai lohikeittoa. Lisäksi toivotaan myös muutakin kuin keittoruokia kuten pastaa ja pataruokia. Lapsille maistuvia suosikkiruokia ovat edelleen esim. siskonmakkarakeitto ja italianpasta. Palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee myös enemmän biojätteeksi.

11.11.2019

Ruokalistalla on tällä hetkellä 1-2 kertaa viikossa kasvisruokaa, joista osa sopii vegaaniruokavalioon. Osa ruokalistan maitotaloustuotteita sisältävistä kasvisruoista olisi mahdollista valmistaa vegaaniruokavalioon soveltuvaksi käyttämällä esim. kaurakermaa, mikäli näin sovitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä kuitenkin arvioida ennen laajamittaista korvaamista, jotta varmistetaan ison joukon palvelu myös maun ja haluttavuuden osalta.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuksekyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpiteisiin pohjautuen. Olemme valmiita testaamaan vegaaniruokiamme myös puistoruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi